مبشر کننده و در نبوت ختم همه پیغمبران صاحب نبوت قال تعالی ولکن رسول الله وخاتم النبیین ۱۴ خبیر یعنی دانا و باخبر از دقایق خیر و شر قال
تعالی فاسئل به خبیرا و در انوار از قاضی عیاض نقل میکند که مأمور بسؤال غیر پیغمبر است و مسئول خبیر حضرت سید البشر صلوات الله
علیه ۱۵ داعی یعنی خواننده بمعرفت خداوند کریم و دعوت کننده بموائد فواید دین قویم قال الله تعالی وما ارسلناک الا رحمة
للعالمین ۱۶ رحمت یعنی سبب بخشش عالمیان و وسیله بخشایش آدمیان قال تعالی وما ارسلناک الا رحمة للعالمین ۱۷ رؤف یعنی
مهربان بر عاصیان گناهکار ۱۸ رحیم یعنی بخشنده بر عاصیان تباه روزگار قال تعالی رؤف رحیم ۱۹ رجل یعنی مرد و در مردی تمام
و در مردانگی اکمل انام قال الله تعالی اوحینا الی رجل منهم ۲۰ رسل بقول قتاده و مجاهد فی قوله تعالی یا ایها الرسل کلوا من الطیبات
و این برسبیل تعظیم است و در شرح تعرف آورده که تا حق سبحانه شمایل همه انبیا با وی جمع کرد او را بنام رسل خطاب فرمود ۲۱ رسول
یعنی فرستاده ملک علام بکافه انام قال تعالی یا ایها الرسول لا یحزنک ۲۲ نبی یعنی آگاه کننده از اسرار غیبیه یا مرتقی بر ابرار
علیه قال تعالی یا ایها النبی انا ارسلناک ۲۳ سراج منیر یعنی چراغی روشن کننده و از تیرگی ضلالت و ظلمت بدتر مانند
قال الله تعالی وسراجا منیرا ای عزیز جز بروشنی این چراغ که افروخته فیض الله نور السموات والارض است از ظلمت بدعت و تیرگی جهالت
خلاص نتوان یافت بیت چه روشن چراغی که از نور آن ، منور شد اطراف کون و مکان ، چراغی ز نور حق افروخته ، وز و خرمن تیرگی
سوخته من از جهل خود گر بظلمت روم ، چراغم چه او شد چرا غم خورم ۲۴ شهید یعنی گواه راستی امت در محکمه قیامت قال الله تعالی
وجئنا بک علی هؤلاء شهیدا ۲۵ شاهد یعنی گواه وحدانیت حق یا شاهد اسرار ماسبق قال الله تعالی وما صاحبکم بمجنون ۲۶ صاحب یعنی
یاری وفادار مشرب محبتش مصفی از کدورت اغیار قال الله تعالی انا ارسلناک شاهدا ۲۷ طه یعنی طاهر از ذنوب و ماحی ظلام عیوب
و گفته اند و مقام برتری و فضائل اکرام قال تعالی طه ما انزلنا علیک القرآن لتشقی ۲۸ یس یعنی سید سادات با کمال انسانیت
جمیع سعادات قال الله تعالی یس والقرآن الحکیم ۲۹ طیب یعنی پاکیزه از همه معایب و منزه و مقدس از جمیع مثالب چنانچه در تفسیر الطیبات
للطیبین از عایشه منقولست که و لقد خلقت طیبة عند طیب ۳۰ عروة وثقی یعنی دست آویزی در غایت استحکام قال الله تعالی
فقد استمسک بالعروة الوثقی و این قول از جمیع مفسران محقق است ۳۱ عبدالله یعنی بنده سرافراز و از همه عباد بعلو مرتبه ممتاز قال
وانه لما قام عبدالله ۳۲ عزیز یعنی ارجمند و یا قیمتی یا غالب بر همه بعلو همت قال الله تعالی رسول من انفسکم عزیز ۳۳ قدم صدق
بقولی مراد شفاعت آنحضرتست مؤمنان را قال تعالی ان لهم قدم صدق عند ربهم ۳۴ کریم یعنی کرم کننده با اهل استحقاق
یا گرامی نزد ملک خلاق قال تعالی انه لقول رسول کریم و هم در انوار حلبیه آورده که لقول رسول کریم ای لتلاوة رسول کریم
یعنی محمد صلی الله علیه ۳۵ مبین یعنی بخود پیدا و هویدا یا روشن کننده اسرار مبدأ و منتها قال الله تعالی وقل انی انا النذیر المبین ۳۶
مصدق یعنی باور دارنده انبیاء اصفیا و اخیار ابرار قال الله تعالی رسول مصدق لما معکم ۳۷ مهیمن یعنی گواهی دهنده راست
یا مؤتمن بر خزاین حقایق آن قال الله تعالی ومهیمنا علیه ۳۸ منذر یعنی ترساننده کفار بعقوبتهای دار البوار قال الله تعالی انما انت
منذر ۳۹ مبشر یعنی بشارت رساننده مؤمنان بنعمتهای ریاض جنان قال الله تعالی شاهدا ومبشرا ۴۰ مرسل یعنی فرستاده

شد بتبلیغ

شده بتبلیغ احکام و دعوت مجموع انام از خواص و عوام قال الله تعالی وانک لمن المرسلین ۴۱ مخلص یعنی خالص و طاهر پاک طویت قال تعالی امرت ان اعبد الله مخلصا ۴۲ مذکر یعنی پند دهنده ارباب لباب اصحاب آداب قال تعالی انما انت مذکر ۴۳ مزمل یعنی گلیم در خود پیچیده و نزد اهل تحقیق لباس عصمت و جامه کرامت قال الله تعالی یا ایها المزمل ۴۴ مدثر یعنی جامه در کشیده و محققان برانند که مراد خلعت رسالت و کسوت جلالت قال الله تعالی یا ایها المدثر ۴۵ مصباح بقولی که در آیه نور گفته اند که مشکوة ابراهیم است و زجاجه اسمعیل که الله تعالی کمشکوة فیها مصباح ۴۶ نجم یعنی ستاره ظاهر در افق دین و طالع از مطالع یقین قال الله تعالی والنجم اذا هوی ۴۷ نور یعنی نور روشن و ظاهر قال الله تعالی قد جاءکم من الله نور ۴۸ نعمة الله یعنی نعمت خدای بر کافه انام بر بلاکشیدگان قال الله تعالی یعرفون نعمة الله ثم ینکرونها و این قول مجاهد و سدیست که یعرفون محمدا ثم ینکرونه ۴۹ ناس و این جهت تعظیم شانست یعنی این یک آدمی خلاصه تمام آدمیانست قال الله تعالی ام یحسدون الناس یعنی محمدا صلی الله علیه بقول بعضی مفسران ۵۰ ولی یعنی دوست دارنده دوستداران ۵۱ نصیر یعنی یاری دهنده بی یاران قال الله تعالی واجعل لنا من لدنک ولیا واجعل لنا من لدنک نصیرا ۵۲ هادی یعنی راه نماینده هر طالب قاصد مطالب و مقاصد قال الله تعالی ولکل قوم هاد و این قول عکرمه است ۵۳ هدی بقصد مبالغه است یعنی گوییا آنحضرت محض دلالت و عین هدایت است از برای پویندگان و راه جویندگان قال الله تعالی ان الهدی و بحقیقت منبع رشحات هدایت بلکه مظهر فیضان اسم الهادی آنحضرتست که سرگردانان بادیه طلب را بمنزل مقصود میرساند وانک لتهدی الی صراط مستقیم و تشنگان بیابان شوق را از سرچشمه مراد زلال وصال می چشاند ادعوا الی الله علی بصیرة و بی راهنمایی او طالبان پی بمنزل التحقیق نتوان برد رباعیه ای راه نمای گمرهان دعوت تو ، شاهی دو کون حاصل از خدمت تو ، هرگز نرسد کسی بمنزل الا ، با بدرقه عنایت حضرت تو ، آمر و هم کرسیما مقتضیه گویند شصت و شش اسم است بعدد حروف الله ۱ آمر یعنی فرماینده بآنچه صلاح دارین است ۲ ناهی یعنی نماینده منع از آنچه بر حضرت عامل اجل شکست قال الله تعالی یأمرهم بالمعروف وینهاهم عن المنکر ۳ تالی یعنی خواننده آیات قرآنی و کلمات فرقانی قال الله تعالی یتلوا علیهم آیاته ۴ حکم یعنی صاحب حکم انصاف قال الله تعالی حتی یحکموک فیما شجر بینهم ۵ حکیم یعنی دانا بقواعد حکم شرعیه و بینا بحقایق اطوار علمیه و عملیه قال تعالی ومن یؤت الحکمة فقد اوتی خیرا کثیرا ۶ حاکم یعنی حکم کننده براستی قال الله تعالی فاحکم بینهم بالقسط ۷ حامد یعنی ستاینده حق با ثنای کامل و محامد بالغه شامله قال الله تعالی الحمد لله سیریکم آیاته ۸ ذاکر یعنی یاد کننده حضرت اله بنسیان ماسواه قال تعالی واذکر ربک اذا نسیت ۹ رفیع یعنی بزرگ قدر مشهور برتبه مذکور قال الله تعالی ورفع بعضهم درجات ۱۰ راضی یعنی خشنود بعطاء شفاعت درباره مفلسان بی بضاعت قال الله تعالی ولسوف یعطیک ربک فترضی ۱۱ ساجد یعنی سجود آرنده معبود حقیقی را بسجود مطلق قال الله تعالی وکن من الساجدین ۱۲ شاکر یعنی سپاس دارنده برای الهی نعمتهای نامتناهی قال الله تعالی وکن من الشاکرین ۱۳ صادق یعنی راست هم در اقوال هم در نیات و احوال قال الله تعالی والذی جاء بالصدق ۱۴ الصادع یعنی ظاهر کننده وحی یا معانی با دار امر و نهی قال الله تعالی فاصدع بما تؤمر ۱۵ صابر یعنی شکیبا در زمان هجوم نوایب و وقوع محن و مصایب قال الله تعالی واصبر نفسک وما صبرک الا بالله ۱۶ عادل یعنی داد دهنده مظلومان

Copyright © King Saud University